

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

TAURAGĖS RAJONO SKAUDVILĖS SPECIALIOSIOS MOKYKLOS 2017 METŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMAS IR LĖŠŲ BEI TURTO NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMAS

2018 m. balandžio 17 d. Nr. AP-2

Tauragė

Auditas atliktas, vykdant 2017-12-05 pavedimą Nr. PA-7

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Marozienė

Auditas pradėtas 2017-12-22

Auditas baigtas 2018-04-11

TURINYS

Ižanga	3 psl.
Audito rezultatai	4 psl.
1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas.....	4 psl.
2. Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas ir naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams	5 psl.
2.1. Darbo apmokėjimo sistema tobulintina.....	5 psl.
2.2. Netinkamas viešųjų pirkimų atlikimas, sutarčių sudarymas ir jų vykdymas.....	6 psl.
2.3. Mokyklos transporto priemonės naudojamos nesilaikant teisės aktų	7 psl.
2.4. Mokinių maitinimo organizavimas su trūkumais.....	8 psl.
2.5. Finansų kontrolė veikia silpnai.....	10 psl.
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	12 psl.
Priedas „Audito apimtis ir metodai“	15 psl.

IŽANGA

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymo 27 str. 1 dalimi, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos metiniais veiklos planais, atlikome finansinį ir teisėtumo auditą. Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹ ir Tarptautinius audito standartus (TAS).

Audito tikslas – įvertinti Tauragės rajono Skaudvilės specialiosios mokyklos 2017 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Tauragės rajono Skaudvilės specialioji mokykla (toliau – mokykla) adresas Liaudies a. 6, Skaudvilė, LT-73424 Tauragės r. sav., identifikavimo kodas 190986889, savininkas – Tauragės rajono savivaldybė. Mokykla yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios veiklos tikslas – teikti bendrąjį specialųjį išsilavinimą didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams ir jaunuoliams pagal specialiojo pradinio, specialiojo pagrindinio, pradinio ugdymo individualizuotas programas, pagrindinio ugdymo individualizuotas bei socialinių įgūdžių (darbinio) ugdymo programas; teikiant kokybiškas paslaugas ugdyti mokinio vertybines orientacijas, leidžiančias tapti doru, sąžiningu, atsakingu piliečiu, gebančiu jomis grįsti savo gyvenimą, adaptuotis ir integruotis į visuomenę.

Audituojamas laikotarpis – 2017 metai.

Audituojamu laikotarpiu mokyklai vadovavo direktorius Rolandas Beišys, vyriausiosios buhalterės pareigas ėjo Irena Lingienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik šio audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2017 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio duomenų ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (13 psl.).

Ši audito ataskaita yra Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos sudėtinė dalis.

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

AUDITO REZULTATAI

1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas

Audito metu nustatėme, kad mokykla:

- Neturėdama sąskaitų faktūrų ir detaliai nurodytų atliktų darbų perdavimo–priėmimo aktų užregistravo 54,0 tūkst. eurų paprastojo remonto sąnaudas. Mums pateikus audito pastebėjimus ir rekomendacijas² dėl apskaitos trūkumų mokykla pateikė sąskaitų faktūrų kopijas, kuriose nurodyta šių darbų vertė yra 44,6 tūkst. eurų arba 9,4 tūkst. eurų mažesnė. Todėl mokykla paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudas veiklos rezultatų ataskaitoje (B.VII. str.) padidino 9,4 tūkst. eurų ir atitinkama suma padidino finansavimo pajamas (A.I.1. str.).

- 1,4 tūkst. eurų padidino darbo užmokesčio sąnaudas, iš jų: 1,2 tūkst. eurų dėl spalio – gruodžio mėn. klaidingai apskaičiuoto darbo užmokesčio vienai darbuotojai ir 0,2 tūkst. eurų atostogų rezervo ir todėl veiklos rezultatų ataskaitoje 1,4 tūkst. eurų padidino pagrindinės veiklos sąnaudas (B.I. str.) ir atitinkamai pagrindinės veiklos finansavimo pajamas (A.I.1. str.).

- 1,2 tūkst. eurų sumažino nusidėvėjimo sąnaudas dėl netinkamai grupuojamo ilgalaikio materialiojo turto ir nustatyto nusidėvėjimo normatyvo. Todėl finansinėse ataskaitose nurodyti duomenys neteisingi: veiklos rezultatų ataskaitoje 1,2 tūkst. eurų sumažintos pagrindinės veiklos sąnaudas (B.II. str.) ir pagrindinės veiklos finansavimo pajamos (A.I.1. str.), o finansinės būklės ataskaitoje atitinkama suma padidintas ilgalaikis materialusis turtas (A. II. str.) ir finansavimo sumos (D.I. str.).

Dėl anksčiau nurodytų priežasčių biudžeto vykdymo ataskaitose nurodytos išlaidos padidintos 10,6 tūkst. eurų, iš jų: 1,2 tūkst. eurų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo (EKK2.1) ir 9,4 tūkst. eurų ilgalaikio materialiojo turto remonto (EKK 2.2.) išlaidos.

Mums rekomendavus anksčiau nurodytos klaidos buvo taisomos atliekant koreguojamus įrašus 2018 metų apskaitoje – buhalterinėje sąskaitoje „Praėjusių laikotarpių esminių klaidų taisymo įtaka“.

Mokyklos 2017 m. finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius, išskyrus tai, kas anksčiau nurodyta.

² Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018-03-16 raštas Nr. S-24 „Dėl audito pastebėjimų“.

2. Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas ir naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams

2.1. Darbo apmokėjimo sistema tobulintina

Nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui³ biudžetinės įstaigos privalėjo parengti ir patvirtinti darbuotojų pareigybių sąrašus, pasitvirtinti darbo apmokėjimo sistemą, patikslinti darbo sutartis pagal naujas apmokėjimo sąlygas.

Nustatėme, kad mokyklos darbo apmokėjimo sistema⁴ patvirtinta nedetalizuojant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento nustatymą pagal profesinio darbo patirtį metais, neaiškiai išreikšti kriterijai, kaip pastovioji alga nustatoma konkrečiai pareigybei, kiekvienai pareigybei nedetalizuoti galimi taikyti koeficientai nuo mažiausio iki didžiausio. Metų eigoje darbuotojų pareiginės algos koeficientai buvo tikslinti 3 kartus, nenurodant kriterijų ir motyvų, ir taip neužtikrinamas darbuotojų darbo apmokėjimo skaidrumas ir aiškumas. Mokykla nesilaikė Teisėkūros pagrindų įstatymo⁵ nuostatų, nes tiek darbo apmokėjimo sistemą⁵, tiek darbuotojams pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą⁶ nustatė atgaline data pažeidžiant teisės principą, kad įstatymas atgal negalioja ir individualiame teisės akte negalima nurodyti atgalinę jo taikymo datą.

Taip pat nustatėme, kad mokykla nesilaikė Darbo Kodekso⁷ 35 ir 45 str., nes susitarimą dėl papildomo darbo su įrenginių aptarnavimo ir einamojo remonto darbininku įformino nauja sutartimi⁸, nors toks susitarimas laikomas pagrindinės darbo sutarties dalimi, darbuotojų darbo sąlygų pakeitimus neįformino darbo sutartyse ir jų neužregistravo darbo sutarčių žurnale.

Audito pastebėjimus teikėme žodžiu ir raštu⁹, mokykla pastebėjimų įgyvendinimo užtikrinimui parengė tris direktoriaus įsakymus¹⁰, patikslino darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo ir įsakymų personalo klausimais rengimo tvarkas, užpildė reikalingus rekvizitus darbo užmokesčio kortelėse.

³ LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198;

⁴ 2017-03-08 direktoriaus įsakymas Nr. V-069 „Dėl Tauragės rajono Skaudvilės specialiosios mokyklos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“;

⁵ Teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012-09-15, Nr. XI-2220;

⁶ 2017-03-08 įsakymas Nr. P-06 „Dėl darbo užmokesčio nustatymo 2017 m. m.“;

⁷ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2016-09-14 Nr. XII-2603, įsigaliojo nuo 2017-07-01;

⁸ 2017-11-06 darbo sutartis Nr. 298;

⁹ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018-02-12 raštas Nr. S-7 „Dėl audito pastebėjimų“.

¹⁰ 2018-02-12 direktoriaus įsakymas Nr. V-12 „Dėl tinkamo įsakymų įforminimo“; 2018-02-12 direktoriaus įsakymas Nr. V-13 „Dėl Skaudvilės specialiosios mokyklos darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo“ ir 2018-02-13 direktoriaus įsakymas Nr. V-14 „Dėl pareigų nurodymo darbuotojų darbo užmokesčio kortelėje“.

2.2. Netinkamas viešųjų pirkimų atlikimas, sutarčių sudarymas ir jų vykdymas

Mokykla biudžeto lėšas naudojo neracionaliai ir nesilaikė Viešųjų pirkimo įstatymo¹¹ 5, 86 ir 87 str., Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos¹² 8, 18.2 ir 20.2 p. bei Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo¹³ 6 ir 21 p. nuostatų, nes:

- Neapskaičiavusi visos bendrabučio patalpų einamojo remonto darbų vertės atliko atskirus pirkimus ir pasirinko netinkamą pirkimo būdą – neskelbiamą apklausą, kuri galima, jei numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10,0 tūkst. eurų (be PVM). Dviejų sutarčių¹⁴ darbų vertė 20,0 tūkst. eurų (be PVM), todėl mokykla turėjo organizuoti skelbiamą apklausą, kuri atliekama centrinės viešųjų pirkimų (CVP) informacinės sistemos priemonėmis, vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka. Be to, sudarydama visas tris atnaujinimo darbų remonto sutartis¹⁵ įsipareigojo rangovams mokėti 30,0 proc. avansą ir taip pakeitė pirkimo sąlygas. Tokiu būdu, pagerindama sąlygas rangovams, mokykla pažeidė viešųjų pirkimų lygiateisiškumo ir skaidrumo principus.

- Žymėto dyzelino pirkimo sutartyje¹⁶ mokykla nenurodė tikslaus prekės pavadinimo ir jos nepaskelbė CVP informacinėje sistemoje. Per 2017 metus pagal šią sutartį nupirko dyzelino šildymui už 19,2 tūkst. eurų, per 2016 metus – už 25,8 tūkst. eurų arba sutartį, kurios vertė 7,8 tūkst. eurų, viršijo 5,8 k. Šios sutarties galiojimo laikas nustatytas 12 mėn. (iki 2016-12-18), todėl ji tapo neterminuota. Mokykla nekaupė informacijos apie sutarties vykdymą, nekontroliavo faktinių įsigijimų ir sutarties įgyvendinimo.

- Sudarytose transporto priemonių remonto ir priežiūros paslaugos sutartyse¹⁷ nenurodė paslaugų įkainių ir atsarginių dalių kainos, nenustatė sutarčių galiojimo termino ir viešai nepaskelbė CVP IS. Per 2017 metus nupirko paslaugų už 4,9 tūkst. eurų ir sutarties vertę viršijo 2,3 k., nes mokykla nevaldė informacijos apie sutarties vykdymo eigą. Sąskaitose faktūrose tiekėjas nenurodė remontuojamų automobilių markės, kartu jomis nepateikė atliktų paslaugų priėmimo ir perdavimo aktų. Mokykla apmokėjo už paslaugas nesilaikyda sutarties nuostatų, kad apmokėjimas už paslaugas atliekamas tiekėjui kartu su sąskaita faktūra pateikus atliktų paslaugų priėmimo ir perdavimo aktą.

¹¹ Viešųjų pirkimų įstatymas, 2017-05-02 Nr. XIII-327 (galioja nuo 2017-07-01);

¹² Metodika patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos 2017-06-27 direktoriaus įsakymu Nr. 1S-94;

¹³ Aprašas patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos 2017-06-28 direktoriaus įsakymu Nr. 1S-97;

¹⁴ 2017-10-31 sutartis Nr. 64 (VP17) su fiziniu asmeniu R.P. (individualios veiklos pažyma Nr. 742642, kaina 12,1 tūkst. su PVM) ir 2017-11-15 sutartis Nr. 65 su fiziniu asmeniu E.P. (individualios veiklos pažyma Nr. 606745, kaina 12,1 tūkst. Eur su PVM);

¹⁵ 2017-06-13 rangos sutartis Nr. 59 (VP4) su fiziniu asmeniu E.P. (individualios veiklos pažyma Nr. 606745, kaina 29,9 tūkst. su PVM); 2017-10-31 sutartis Nr. 64 (VP17) su fiziniu asmeniu R.P. (individualios veiklos pažyma Nr. 742642, kaina 12,1 tūkst. Eur su PVM) ir 2017-11-15 sutartis Nr. 65 su fiziniu asmeniu E.P. (individualios veiklos pažyma Nr. 606745, kaina 12,1 tūkst. Eur su PVM);

¹⁶ 2015-12-18 sutartis Nr. 2015/01 su UAB „Littaura“ (kaina 7,8 tūkst. Eur su PVM);

¹⁷ Transporto priemonių ir su jomis susijusių įrenginių remonto priežiūros ir kitų paslaugų 2017-04-11 pirkimo sutartis Nr. VP2 su UAB „Skauta“ (kaina 2,1 tūkst. eurų) ir 2017-11-23 sutartis Nr. VP19 su UAB „Skauta“ (kaina 4,2 tūkst. Eur).

- Per 2017 m. iš UAB „Skaudvilės prekyba“ pagal žodinį susitarimą mokykla nupirko prekių daugiau kaip 3,0 tūkst. eurų (be PVM), o per 2015-2017 m. laikotarpį – 11,8 tūkst. eurų (be PVM), nes nekaupė informacijos apie įsigyjamas faktines vertes. Kadangi mokykla viršijo žodines sutarties vertę, kuri galima iki 3,0 tūkst. eurų (be PVM), turėjo atlikti viešojo pirkimo procedūras ir sudaryti rašytinę sutartį.

- CVP informacinėje sistemoje nepaskelbė sudarytų maisto produktų pirkimo sutarčių¹⁸ ir taip mokykla neužtikrino viešųjų pirkimų skaidrumo principo laikymosi.

Mokykloje neregamentuotos viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo kontrolės procedūros atsiskaitant su tiekėjais už atliktus darbus, paslaugas ir prekes, nenustatyta maksimali pirkimų, kuriuos atlieka viešųjų pirkimų organizatorius, o kuriuos – pirkimų komisija, vertė.

Po audito pastebėjimų 2018 m. kovo mėn. mokykla¹⁹ atliko žymėto dyzelino viešąjį pirkimą, nusistatė procedūras dėl įsigyjamų prekių poreikio apskaičiavimo ir faktinių verčių kaupimo.

2.3. Mokyklos transporto priemonės naudojamos nesilaikant teisės aktų

Mokykla turi dvi transporto priemones – mokyklinį autobusą MERSEDES-BENZ (valstybinis NR. BDJ533), kuris naudojamas mokinių vežimui, ir automobilį VW TRANSPORTER (valstybinis Nr. JMN102), kuris naudojamas mokinių atvežimui į mokyklą pirmadieniais ir išvežimui į namus penktadieniais, taip pat kitoms mokyklos reikmėms įgyvendinant veiklos tikslus ir uždavinius.

Mokykla, naudodama mokyklinį autobusą nesuderino su Savivaldybės administracija mokyklinio autobuso maršrutų, vežant mokinius į pažintines keliones-ekskursijas ar į mokinių saviraiškos renginius. Tuo nesilaikė Tauragės rajono mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašo²⁰ 7 p. ir savo pačios patvirtintos Mokyklinio autobuso naudojimo tvarkos²¹ 8 p. nuostatų, kad visi mokyklinio autobuso kelionės maršrutai, nurodant išvykimo datą, laiką, vykstančių asmenų sąrašą ir atsakingus asmenis, turi būti suderinti su Savivaldybės administracijos direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu, ir tik tada parengiamas mokyklos vadovo įsakymas. Mokinių vežimo į mokyklą ir iš jos į namus suderintus maršrutus²² mokykla patvirtino mokslo metų pradžioje ir per visus mokslo metus jų netikslino, nes nesikeitė mokinių skaičius.

¹⁸ 2015-12-28 sutartis Nr. PŽ-YKLP-1133(kaina 13,1 tūkst. Eur); 2017-07-07 sutartis Nr. VP6 (kaina 13,9 tūkst. Eur);

¹⁹ 2018-04-06 raštas Nr. VI-026 „Dėl audito pastebėjimų“;

²⁰ Tauragės rajono mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas patvirtintas 2015-07-29 tarybos sprendimu Nr. 1-196;

²¹ Skaudvilės specialiosios mokyklos mokyklinio autobuso naudojimo tvarka patvirtinta 2009-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. V-77;

²² 2016-2017 m. m. mokinių vežimo grafikas patvirtintas 2016-09-15 direktoriaus įsakymu Nr. V-082 ir 2017-2018 m. m. 2017-09-15 direktoriaus įsakymu Nr. V-176.

Tiek Mokyklinio autobuso naudojimo tvarka¹⁹, tiek Transporto priemonių naudojimo tvarka²³ yra tobulintinos, nes nėra detalai nustatyta, kaip organizuojamas mokinių vežimas, kaip nustatomi mokyklinio autobuso maršrutai, jų atstumai ir grafikai, taip pat nenustatytos vairuotojo ir mokinius lydinto asmens pareigos ir visiškai neregamentuotas antrojo automobilio naudojimas ūkio reikalams už savivaldybės teritorijos ribų. Taip pat nėra nustatyta, kaip vykdoma mokyklos automobilių naudojimo priežiūra ir kontrolė, kuri mokykloje nepakankama, pvz.:

Mokyklos transporto priemonių naudojimo tvarkos 16 p. nustatyta, kad kelionės lape turi pasirašyti ne tik vairuotojas, bet ir darbuotojas, važiuojantis kartu, įskaitomai už kiekvieną maršrutą, tačiau vairuotojo parašai yra ne visuose kelionės lapuose, o važiuojantis kartu darbuotojo parašai neįskaitomi.

Transporto priemonių naudojimo tvarkoje neregamentuotas mokyklos antro automobilio naudojimas ūkio reikalams už savivaldybės ribų, nors kiekvieną mėn. ūkio reikalais šiuo automobiliu važiuojama į kitas savivaldybes: Pagėgius, į Šilalės rajoną (pvz., į Žadeikius 04, 05, 06, 08, 11 mėn.; į Šilalę 02, 03, 04, 05, 06, 08, 09, 10, 11 ir 12 mėn.). Per 2017 metus šio automobilio rida į kitas savivaldybes – 3537 km, kurių kelionės lapuose patvirtina direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams parašai. Kelionės tikslai nėra nustatyti ir neaiškūs. Be kita ko, pats direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams S. Vingis paskirtas atsakingu²⁴ už transporto priemonių naudojimo priežiūrą. Dėl viso to, kas anksčiau išdėstyta, negalime patvirtinti, kad mokyklos automobilis VW TRANSPORTER (valstybinis Nr. JMN102) naudojamas tinkamai.

2.4. Mokinių maitinimo organizavimas su trūkumais

Mokykla, organizuodama mokinių maitinimą, nesilaikė Mokinių maitinimo organizavimo tvarkos²⁵ 63 p. nuostatų, kad valgiaraštis patvirtinamas mokslų metų pradžioje 20-ies dienų laikotarpiui, nes valgiaraštį sudarė 15-kai dienų ir patvirtino dar 2016 m. rugsėjo 26 d., t. y. 2016-2017 mokslo metams. Mokykla auditui nepateikė kito valgiaraščio, patvirtinto 2017-2018 mokslo metams.

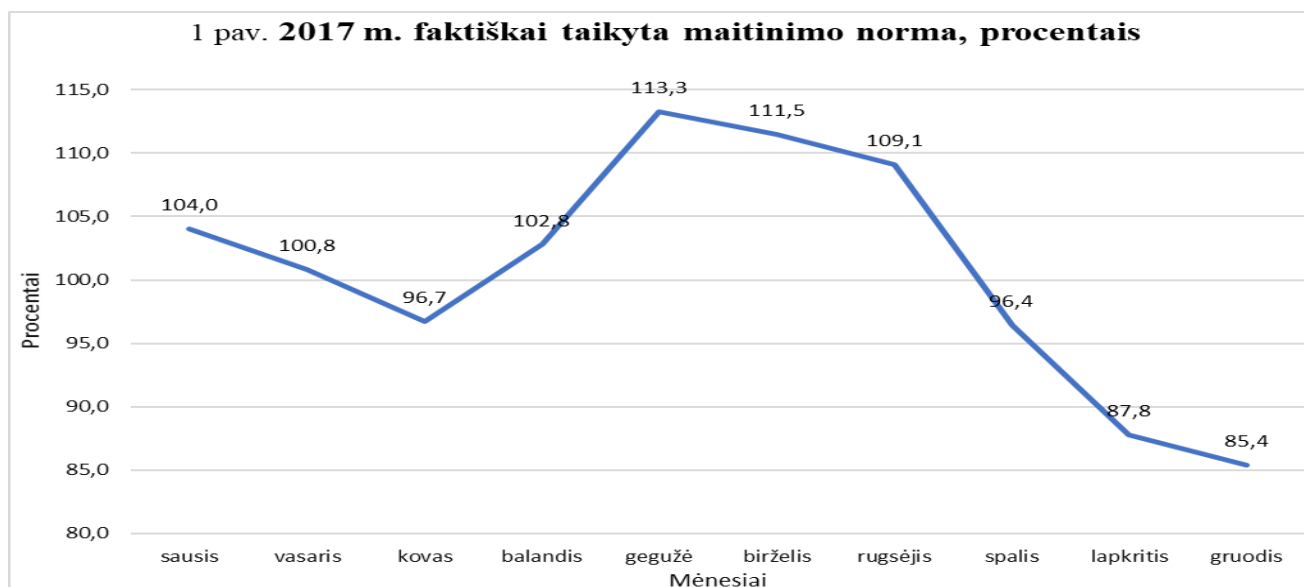
Nustatėme, kad per visus 2017 finansinius metus nurašytų maisto produktų suma iš dalies atitinka suminę maitinimo normą²⁶ arba vidutiniškai sudaro 99,9 proc. Tačiau yra reikšmingi nukrypimai atskirais mėnesiais, pvz.: gegužės, birželio ir rugsėjo mėn. maitinimo norma viršyta daugiau 10,0 proc., o lapkričio ir gruodžio mėn. sumažinta daugiau kaip 10,0 proc. Detali informacija apie nukrypimus nuo maitinimo normų pateikiama 1 pav.:

²³ Skaudvilės specialiosios mokyklos transporto priemonių naudojimo tvarka patvirtinta 2009-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. V-77.

²⁴ 2014-01-24 direktoriaus įsakymas Nr. V-30 „Dėl atsakingo asmens už transporto priemonių priežiūrą ir kontrolę paskyrimo“;

²⁵ Mokinių maitinimo organizavimo tvarka patvirtinta 2014-04-01 direktoriaus įsakymu Nr. V-102 „dėl vidaus tvarkos taisyklių“ (nauja redakcija 2017-07-27 Nr. V-139);

²⁶ Mokinių maitinimo norma patvirtinta tarybos 2014-10-16 sprendimu Nr. 1-274 „Dėl mokinių maitinimo normų eurais nustatymo Tauragės r. Skaudvilės specialiojoje mokykloje“.

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Tauragės r. Skaudvilės specialiosios mokyklos 2017 metų apskaitos duomenis

Mokykloje gaminamų patiekalų maistinė ir energetinė vertė per 2017 metus nebuvo tikrinta, todėl negalime patvirtinti, kad lapkričio ir gruodžio mėnesiais, kai buvo ženkliai sumažintas maitinimas sumine išraiška, mokiniai gavo pakankamą maitinimą. Atsakingi specialistai už mokinių maitinimo organizavimą nekontroliavo maitinimo normų laikymosi ir nesiėmė priemonių neatitikimams pašalinti, ir taip nesilaikė mokyklos mokinių maitinimo organizavimo tvarkos²⁴.

Patikrinus atskirų dienų pietums nurašytus produktus nustatėme, kad kiaulienos nurašyta 1,8 kg daugiau negu priklausė pagal faktinį mokinių skaičių, nes maitinimui mokiniai registruojami netinkamai. Mokykla paaiškino²⁷, kad užsakant maisto produktus valgančių mokinių skaičius planuojamas prieš tris dienas, tačiau kiekvieną dieną nėra tikslinamas ir dėl to susidaro nukrypimai.

Mokyklos mokinių maitinimo organizavimo tvarka yra tobulintina, nes nenustatytos maitinamų mokinių registravimo ir gaminamų patiekalų maistinės bei energetinės vertės kontrolės procedūros.

2.5. Finansų kontrolė veikia silpnai

Pagal biudžeto sandaros įstatymą asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. Biudžetinių įstaigų įstatyme²⁸ nurodyta įstaigos vadovo pareiga užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą.

²⁷ 2018-03-28 raštas Nr. VI-023 „Paaiškinimas dėl mokinių mitybos ir pavėžėjimo“;

²⁸ 1995-12-15 Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas“ Nr. I-1113 9 str. (su vėlesniais pakeitimais);

Viena iš svarbiausių vidaus kontrolės sistemos dalių yra finansų kontrolė, kurios tikslas – užtikrinti, kad viešojo juridinio asmens sutartiniai įsipareigojimai tretiesiems asmenims atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus.

Mokykla turi parengtas ir patvirtintas finansų kontrolės taisykles²⁹, tačiau nustatėme, kad audituojamais metais nebuvo laikomasi šių taisyklių 10.2. 13–15 ir 31 p. nuostatų ir nekontroliuojama, kad visos ūkinės operacijos būtų tinkamai atliktos ir įformintos, nes:

- Mokykla apmokėjo rangovams už darbus neturėdama PVM sąskaitos faktūros ir detalaus atliktų darbų perdavimo ir priėmimo akto, pagrindžiančio PVM sąskaitos faktūros duomenis. Tuo nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo³⁰ 12 str. 1 d. ir 13 str. 3 d. reikalavimų, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais, kurie surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu, arba jiems pasibaigus ar įvykus, ir kad įrašai apskaitos registruose daromi tik pagal apskaitos dokumentus, turinčius 13 str. nurodytus rekvizitus.

- Darbų kaina tiek sutartyse¹³, tiek pirkimo dokumentuose nurodyta su PVM, todėl vadovaujantis Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo³¹ nuostatomis už atliktus darbus turėjo būti išrašyta PVM sąskaita faktūra. Mokykla PVM sąskaitų faktūrų auditui nepateikė teigdama, kad jų rangovai neišrašė. Patikrinus VMI viešajame registre informaciją apie mokesčių mokėtojus, nustatėme, kad fiziniai asmenys, kurie atliko pastatų ir patalpų remonto darbus nėra PVM mokėtojai. Taip neteisėtai darbų vertė padidinta 21,0 proc. arba 9,4 tūkst. eurų. Dėl šio pažeidimo įtakos finansiniai duomenys nebuvo tinkamai pateikti finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose.

Pastebėjimas. Nustačius teisės aktų pažeidimus ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto apskaitos srityje, patikrinome ir 2016 metų šios srities išlaidų apskaitos dokumentus. Nustatėme, kad bendrabučio pastato dalies fasado dažymo ir remonto darbus, kurių vertė 6,7 tūkst. eurų, atliko vienas iš fizinių asmenų, vykdžiusių atnaujinimo darbus 2017 metais. Neatitikimų teisės aktams nenustatėme.

Mokykla neišnaudojo visų informacinės sistemos (FAVS) galimybių, nes: nedirbama su personalo apskaitos moduliu (darbuotojų priėmimas, atleidimas, darbo sutartys, atostogų suteikimas, komandiruotės ir pan.), darbo laiko apskaitos moduliu (darbo grafikai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai), turto valdymo moduliu ir viešųjų pirkimų neregistruoja viešųjų pirkimų modulyje, taip pat neapskaičiuojamos pirkimų vertės.

Audito pastebėjimus ir rekomendacijas dėl apskaitos ir vidaus kontrolės trūkumų subjektui teikėme žodžiu ir raštais „Dėl audito pastebėjimų“³². Mokykla geranoriškai reagavo į pastebėjimus,

²⁹ Mokyklos finansų kontrolės taisyklės patvirtintos 2016-09-15 direktoriaus įsakymu Nr. V-083;

³⁰ Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais);

³¹ Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas, 2002 m. kovo 5 d. Nr. IX-751 (su vėlesniais pakeitimais).

³² Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai: 2018-01-22 Nr. S-3; 2018-02-12 Nr. S-7; 2018-03-16 Nr. S-24 ir 2018-04-11 Nr. S-28;

audito metu įgyvendino rekomendacijas ir grąžino į Savivaldybės biudžetą neteisėtai panaudotus 10,6 tūkst. eurų.

Rekomendacijos

1. Siekiant užtikrinti tinkamą ir skaidrą darbuotojų darbo apmokėjimą rekomenduojame papildyti Darbo apmokėjimo tvarką detalizuojant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento nustatymą pagal profesinio darbo patirtį metais ir nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio.

2. Siekiant užtikrinti racionalų, ekonomišką ir efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą rekomenduojame nustatyti pirkimo sutarčių vykdymo kontrolės procedūras, maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes.

3. Siekiant tinkamai ir efektyviai naudoti mokyklos transporto priemones rekomenduojame patikslinti Mokyklinio autobuso naudojimo ir transporto priemonių naudojimo tvarkas, detaliai nustatant, kaip organizuojamas mokinių vežimas, kaip nustatomi mokyklinio autobuso maršrutai, jų atstumai ir grafikai, vairuotojo ir mokinius lydinčio asmens pareigas, antrojo automobilio naudojimą ūkio reikalams už savivaldybės teritorijos ribų ir automobilių naudojimo priežiūros bei kontrolės sistemą.

4. Siekiant užtikrinti tinkamą mokinių maitinimą rekomenduojame papildyti mokinių maitinimo organizavimo tvarką, nustatant maitinamų mokinių tinkamą registravimą, kad mokinių skaičiaus duomenys laiku būtų patikslinti valgiaraštyje, jų kontrolės priemonės ir mokinių maitinimo valgiaraštį parengti kiekvienų mokslo metų pradžioje.

5. Siekiant užtikrinti vidaus kontrolės tinkamą veikimą rekomenduojame įvertinti atsakingų už vidaus kontrolę asmenų funkcijų vykdymą, išnaudoti visas IS galimybes, savo veikloje naudojant personalo ir darbo laiko apskaitos, turto valdymo, bei viešųjų pirkimų modulius.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Siekiant užtikrinti tinkamą ir skaidrų darbuotojų darbo apmokėjimą rekomenduojame papildyti Darbo apmokėjimo tvarką detalizuojant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento nustatymą pagal profesinio darbo patirtį metais ir nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio.	Tauragės r. Skaudvilės specialioji mokykla	<p>1.1. Papildysime Darbo apmokėjimo tvarką: - detalizuosime pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento nustatymą pagal profesinio darbo patirtį metais; - nustatysime aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio.</p> <p>1.2. Direktorius įsakymu papildytą Darbo apmokėjimo tvarką ir supažindinti darbuotojus pasirašytinai.</p> <p>1.3. Darbo sąlygų pakeitimus įforminsime Darbo sutartyse ir užregistruosime Darbo sutarčių žurnale.</p>	Iki 2018-05-31
2.	Siekiant užtikrinti racionalų, ekonomišką ir efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą rekomenduojame nustatyti pirkimo sutarčių vykdymo kontrolės procedūras, maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes.		<p>2.1. Papildysime Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašą: - nustatysime pirkimo sutarčių vykdymo kontrolės procedūras; - numatysime maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes.</p> <p>2.2. Su direktoriaus įsakymu patvirtintu aprašu ir jo įgyvendinimo procedūromis supažindinsime darbuotojus pasirašytinai ir pareikalausime atsakomybės.</p>	Iki 2018-05-31
3.	Siekiant tinkamai ir efektyviai naudoti mokyklos transporto priemones rekomenduojame patikslinti Mokyklinio autobuso naudojimo, transporto priemonių naudojimo tvarkas, detaliai nustatant, kaip organizuojamas mokinių vežimas, kaip nustatomi mokyklinio autobuso maršrutai, jų atstumai ir grafikai, vairuotojo ir mokinius lydinčio asmens pareigas, antrojo automobilio naudojimą ūkio reikalams už savivaldybės teritorijos ribų ir automobilių naudojimo priežiūros bei		<p>3.1. Parengsime naujos redakcijos mokyklos Transporto priemonių naudojimo tvarką, nustatant: 3.1.1. atskirą skyrių „Mokyklinių autobusų naudojimas“, jame detalizuosime mokinių pavėžėjimo organizavimą; įvardinsime autobusų maršrutų, atstumų</p>	Iki 2018-05-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	kontrolės sistemą.		nustatymo ir grafikų sudarymo būdus ir nurodysime vairuotojo ir mokinius lydinčio asmens pareigas; 3.1.2. numatysime ir sukonkretinsime automobilio naudojimo tikslus už savivaldybės teritorijos ribų. 3.2. Papildysime automobilių naudojimo priežiūros bei kontrolės sistemą, paskiriant atsakingus asmenis, juos supažindinant pasirašytinai. Taip pat papildysime darbuotojo metines veiklos užduotis.	
4.	Siekiant užtikrinti tinkamą mokinių maitinimą rekomenduojame papildyti mokinių maitinimo organizavimo tvarką, nustatant maitinamų mokinių tinkamą registravimą, kad mokinių skaičiaus duomenys laiku būtų patikslinti valgiaraštyje, jų kontrolės priemonės, ir mokinių maitinimo valgiaraštį parengti kiekvienų mokslo metų pradžioje.		4.1. Papildysime mokinių maitinimo organizavimo tvarką: - nustatysime maitinamų mokinių tinkamo registravimo procedūras; - įvesime papildomą mokinių skaičiaus duomenų patikslinimą (direktoriaus įsakymu patvirtintą dokumento formą); - numatysime maitinimo normų laikymosi, gaminamų patiekalų maistingų ir energetinių verčių kontrolės procedūras. Su papildyta mokinių maitinimo organizavimo tvarka supažindinsime visus atsakingus už tvarkos įgyvendinimą asmenis pasirašytinai. 4.2. Užtikrinsime, kad mokinių maitinimo 20 dienų valgiaraštis būtų parengtas, suderintas ir patvirtintas kiekvienų mokslo metų pradžioje. Su šiuo nurodymu supažindinsime atsakingus darbuotojus pasirašytinai.	Iki 2018-05-31
5.	Siekiant užtikrinti vidaus kontrolės tinkamą veikimą rekomenduojame įvertinti atsakingų už vidaus kontrolę asmenų funkcijų vykdymą, išnaudoti visas IS galimybes, savo veikloje naudojant personalo apskaitos, turto valdymo, darbo		5.1. Įvertinsime atsakingų už vidaus kontrolę asmenų funkcijų vykdymą, numatysime vertinimo kriterijus, priimsime atsakingus sprendimus	Iki 2018-05-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	laiko apskaitos bei viešųjų pirkimų modulius.		tinkamam vidaus kontrolės vykdymui. 5.2. Išnaudosime visas IS galimybes: - paskirsime atsakingus asmenis darbui su personalo apskaitos moduliu, darbo laiko apskaitos moduliu, turto valdymo moduliu, viešųjų pirkimų moduliu. 5.3. Nustatytomis atsakomybėmis papildysime įpareigotų asmenų pareigybių aprašymus ir darbuotojų metines veiklos užduotis, supažindinsime juos pasirašytinai.	
<p>Atstovai ryšiams, atsakingi už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Vyr. buhalterė Irena Lingienė, tel. 8 446 58554, el.p. irena.skaudivilespecmok@gmail.com</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Kostė Čiapienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Marozienė

Audito ataskaitos „Tauragės rajono Skaudvilės specialiosios mokyklos 2017 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumas ir lėšų bei turto naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“
Priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Tauragės rajono Skaudvilės specialiosios mokyklos 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus.
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų išskaidymų, o įstaigos lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkiniu operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 8,3 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku BVA yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 7,2 tūkst. Eur.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Mokyklos finansinių ataskaitų rinkinys: finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčio ataskaitos bei aiškinamasis raštas, parengti pagal 2017-12-31 duomenis. Mokyklos biudžeto vykdymo ataskaitos: Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsiskaitinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3), Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) bei biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.
2017 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2017 m. turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 836,2 tūkst. Eur, pabaigoje – 846,3 tūkst. Eur
2017 m. pajamos ir sąnaudos	Mokyklos pagrindinės veiklos pajamos yra 731,6 tūkst. Eur, sąnaudos 731,60 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos rezultatas – 0,0 tūkst. Eur.
Vykdomos programos ir panaudoti asignavimai	Mokykla įgyvendino 9 programos „Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimas“ priemones: 01.09.01.01.01 „Pagrindinio ir vidurinio ugdymo užtikrinimas“ (valstybės funkcija 09.02.01.01 (mokyklos, priskiriamos pagrindinės mokyklos tipui); 01.09.01.04.01 „Mokinių vežiojimo užtikrinimas“ (valstybės funkcija 09.06.01.01 (papildomos švietimo funkcijos); Jų įgyvendinimui panaudoti asignavimai 720,8 tūkst. Eur, Taip pat mokykla panaudojo 1,0 tūkst. Eur asignavimų įgyvendinti Savivaldybės valdymo programą pagal 04.01.01.01.06 priemonę „Savivaldybės pastatų ir kitų objektų remontas, materialinės bazės atnaujinimas ir plėtra“.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos įstaigos	Nėra
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo

Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros	
2017 m. finansinių ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys ir kuriose egzistuoja iškraipymo rizika: turto, įsipareigojimų ir sąnaudų.	
Turto sritis	Subjekte įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, nurašymo operacijų registravimą apskaitos registruose (teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis). Įvertinome turto balansinės vertės ir finansavimo sumų likučių atitiktį.
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu vertinome: <ul style="list-style-type: none"> - sąnaudų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); - atostogų rezervo paskaičiavimą; - atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrinome apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų pagrįstumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinių pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti ūkiniai įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
2017 m. biudžeto asignavimų panaudojimo vertinimas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys, kuriose egzistuoja neatitikties rizika	Biudžeto išlaidų srityje kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, skaičiavimo teisingumas, išmokų skyrimas); Prekių ir paslaugų naudojimo sritis (mityba, transporto išlaikymas, apranga ir avalynė, kitos prekės, ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas, komunalinės paslaugos); Ilgalaikio turto įsigijimo sritis.
Asignavimų panaudojimas	Ar pagrįstai ir teisėtai panaudotos lėšos darbo užmokesčiui ir kitų išmokų mokėjimui, ar laikomasi darbo apmokėjimą reglamentuojančių teisės aktų; ar įstaigai skirtos lėšos prekėms, paslaugoms ir kitoms išlaidoms buvo naudojamos pagal tikslinę paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka; ar perkant prekes ir paslaugas racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai; ar turtas įsigytas teisėtai.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

- ◆ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- ◆ Buhalterinės apskaitos įstatymas
- ◆ Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas
- ◆ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“.
- ◆ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“.
- ◆ Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“
- ◆ Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).